

◄◄◄ 1 стар.

Удзельнікамі свята сталі спецыялісты Дэпартамента па энергаэфектыўнасці Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі Рэспублікі Беларусь, прадстаўнікі Міністэрства адукацыі нашай краіны, абласных і Мінскага гарадскога ўпраўленняў па наглядзе за рацыянальным выкарыстаннем паліўна-энергетычных рэсурсаў, упраўленняў адукацыі аблвыканкамаў, камітэта па адукацыі Мінгарвыканкама, грамадскіх арганізацый і інш. Сярод пачэсных гасцей конкурсу былі намеснік міністра адукацыі Васіль Антонавіч Будкевіч і намеснік старшыні Дзяржстандарту — дырэктар Дэпартамента па энергаэфектыўнасці Сяргей Аляксандравіч Сямашка.

“Энергамарафон” як чаканае свята

— Тэма энергазберажэння вельмі актуальная, і не толькі ў Год беражлівасці, — сказаў, адкрываючы мерапрыемства, В.А.Будкевіч. — Мы выходзім у дзяцей беражлівасць і прывіваем ім умненне эканоміць ва ўсім, паколькі разумеем, што энергарэсурсы, на жаль, вычарпальныя.

— Энергазберажэнне павінна стаць стылем жыцця кожнага чалавека, а не цяжкім абавязкам, — заўважыў у сваю чаргу С.А.Сямашка. — Удзельнічаючы ў “Энергамарафоне”, дзеці не толькі набываюць навыкі энергазберажэння, але і развіваюць свае творчыя здольнасці. Магчыма, многія з гэтых хлопчыкаў і дзяўчынак у далейшым стануць дасведчанымі кіраўнікамі, якія будуць вызначаць палітыку энергазберажэння ў краіне. Мэта конкурсу якраз і заключаецца ў тым, каб навучыць дзяцей думаць пра эканомію. Разглядаючы праекты, прадстаўленыя на конкурс сёлета, мы адзначылі вялікую зацікаўленасць канкурсантаў пытаннямі эканоміі, іх жаданне нешта палепшыць, паказаць свой патэнцыял. Ёсць вельмі сур’ёзныя работы, элементы якіх можна выкарыстаць у сацыяльнай рэкламе і ў штодзённым жыцці.

Увогуле на “Энергамарафон-2012” было прадстаўлена каля 1000 праектаў. Журы конкурсу ў чарговы раз адзначыла высокі ўзровень работ. Акрамя таго, у гэтым годзе павялічылася колькасць праектаў у намінацыі “Лепшы практычны цэнтр (музей) па энергазберажэнні”.

— На мой погляд, гэта самая складаная намінацыя, паколькі стварыць музей вельмі няпроста, — заўважае старшыня журы конкурсу начальнік аддзела арганізацыйна-прававой работы і ўзаемадзеяння са СМІ Дэпартамента па энергаэфектыўнасці Дзяржстандарту Рэспублікі Беларусь Жанна Леанідаўна Зянкевіч. — Таму не можа не радаваць, калі ўстановам адукацыі гэта ўсё ж такі ўдаецца.

Больш яркімі ў параўнанні з мінулым годам былі і відэаролікі. Дарэчы, практыка паказвае, што найбольшую цікавасць дзеці праявляюць менавіта да намінацыі “Лепшая творчая работа па прапагандзе эфектыўнага і рацыянальнага выкарыстання энергарэсурсаў” (відэаролік і агітбрыгада). Крыху саступаюць па папулярнасці (але не па якасці) вучнёўскія праекты практычных мерапрыемстваў па энергазберажэнні. Актыўны ўдзел у конкурсе па-ранейшаму бяруць і педагогі.

— У рабоце па энергазберажэнні кожны рэгіён ужо мае сваю адметнасць, — гаворыць Жанна Леанідаўна. — Напрыклад, Віцебшчына валодае найбагацейшай метадычнай базай і можа пахваліцца выдатным педагогічным вопытам па гэтым кірунку; у Гомельскай вобласці наладжана міжнароднае супрацоўніцтва ў рамках энергазберажэння; дакладна выбудавана сістэма работы ў Магілёўскай, Гродзенскай, Мінскай і Брэсцкай абласцях. З абласнога семінара, праведзенага некалі ў Віцебскай вобласці, “Энергамарафон” ператварыўся ў рэспубліканскі конкурс і за шэсць гадоў свайго існавання знайшоў нямала аднаудцаў і партнёраў. Свята, якое чакаюць, — менавіта так я ахарактарызавала б сёння гэты праект. Ён нясе ў сабе каласальны зарад энергіі і новыя практычныя веды для ўсіх удзельнікаў.

Абарону праектаў на сцэне Слуцкага Дома культуры сапраўды можна было назваць святочным показам. Ярка, прыгожа, тэатралізавана. Асабліва вызначылася ў гэтым плане каманда Гомельскай вобласці, усе нумары якой падаваліся ў выглядзе шоу. З запалам Гомельшчына прэзентавала сваю работу і падчас рэспубліканскай выставы метадычнай і дыдактычнай літаратуры па энергазберажэнні, прысвечанай Году беражлівасці, якая таксама была арганізавана ў ходзе “Энергамарафона”. На выставу Гомель прывёз частку экспазіцыі з абласнога музея энергазберажэння. Такая актыўнасць не засталася па-за ўвагай журы, і прадстаўнікі гомельскай каманды былі адзначаны прызамі і дыпламамі конкурсу ў некалькіх намінацыях.

Конкурс

Увогуле прызавыя месцы размеркаваліся наступным чынам.

“Лепшы праект практычных мерапрыемстваў па энергазберажэнні сярод навучэнцаў устаноў адукацыі”:

1-е месца — макет “Сонечны кандыцыянер”, створаны адзінаццацікласнікамі сярэдняй школы № 29 Гомеля Дар’яй Бойка, Валерыяй Кулік і Кацярынай Малюковай пад кіраўніцтвам настаўніка фізікі Ф.Р.Суглоба. (Выкарыстоўваючы законы фізікі, дзяўчаты распрацавалі праект, які дазваляе выкарыстоўваць сонечнае цяпло для ахаладжэння паветра ў доме. Паводле падлікаў школьніц, усе матэрыялы і камплектуючыя будуць каштаваць сёння крыху больш за 900 тысяч рублёў, а сродкі, укладзеныя ў сонечны кандыцыянер, акупяцца практычна праз год. Ідэю можна рэалізаваць у прыватных дамах, на дачах і ў гаражах.)

2-е месца — праекты “Беларуская энергетыка: школьны вопыт. Мадэрнізацыя сістэмы асвятлення ў цяпліцы гімназіі № 5 Баранавіч” (Арына Варчык, Уладзіслаў Людчык, гімназія № 5 Баранавіч Брэсцкай вобласці) і “Укараненне працэсаў ферментатыўнай апрацоўкі адходаў на свінагадоўчым комплексе “Яжэвічы” ААТ Клецкі камбикормавы за-

вод” (Настасся Язэпчык, Шчэпіцкая сярэдняя школа Клецкага раёна Мінскай вобласці).
3-е месца — праекты **“Віртуальны “Зялёны дом”** (Уладзіслаў Каротчанкаў, Аляксей Беражкоў, навучэнцы Віцебскага прафесійнага ліцэя № 1 машынабудавання імя М.П.Шмырова), **“Магчымасць практычнага прымянення альтэрнатыўных крыніц энергіі для ацяплення спартыўнай залы сярэдняй школы № 3 Зэльвы”** (Віктар Дарафей, сярэдняя школа № 3 Зэльвы Гродзенскай вобласці), **“Апаратна-праграмны комплекс маніторынгу расхода электраэнергіі”** (Кірыл Алімаў, Уладзіслаў Федарэнка, Артур Арлоўскі, ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга гімназія № 50 Мінска).

Спецыяльны прыз журы атрымаў навучэнец Магілёўскага політэхнічнага каледжа Аляксандр Бельскі за “Ін-тэрактыўны экалагічны праект “Мая ЕСО-кватэра”.

“Лепшы педагогічны работнік па арганізацыі работы па выхаванні культуры энергазберажэння ў навучэнцаў”:
1-е месца — **Т.Я.Максіменка, настаўніца фізікі гімназіі №1 Слуцка** (Мінская вобласць).
2-е месца падзялілі **В.М.Беразнёва, настаўніца матэматыкі сярэдняй школы № 12 Наваполацка (Віцебская вобласць), і К.В.Ганчарова, настаўніца пачатковых класаў сярэдняй школы № 121 Мінска.**
3-е месца заняла **В.М.Плахотнік, настаўніца пачатковых класаў сярэдняй школы № 3 Асіповіч** (Магілёўская вобласць).

Спецыяльны прыз журы быў уручаны настаўніцы матэматыкі сярэдняй школы № 9 Рэчыцы (Гомельская вобласць) К.В.Варабей як аўтару ўнікальнага зборніка задач па энергазберажэнні (за даволі кароткі тэрмін педагог распрацавала 42 заданні па матэматыцы па згаданай тэме). Адзначылі прысутныя і каларытнае выступленне настаўніцы пачатковых класаў Мокрадубоўскай базавай школы Пінскага раёна Брэсцкай вобласці В.М.Гідрэвіч. Шэсць педагогаў, якія ўдзельнічалі ў гэтай намінацыі (у тым ліку настаўніца англійскай мовы сярэдняй школы № 3 Ашмян Гродзенскай вобласці А.Ю.Місуна), атрымалі граматы Міністэрства адукацыі, В.М.Гідрэвіч быў уручаны ліст з падзякай за арганізацыю сістэмнай работы з навучэнцамі па энергазберажэнні.

“Лепшая творчая работа навучэнцаў устаноў адукацыі па прапагандзе эфектыўнага і рацыянальнага выкарыстання энергарэсурсаў (агітбрыгада)”:

1-е месца — агітбрыгада **“Эканомы” дзіцячага сада — пачатковай школы № 63 Гомеля**. Навучэнцы малодшых класаў упершыню ўдзельнічалі ў “Энергамарафоне”, і іх дэбют не пакінуў аб'якавым нікога з прысутных.
2-е месца — агітбрыгада **“Экадом” гімназіі № 8 Мінска**.

3-е месца — агітбрыгада **Слуцкага цэнтра дзіцячай творчасці**.

Спецыяльны прыз журы прысудзіла агітбрыгадзе Гродзенскага раённага цэнтра творчасці дзяцей і моладзі.

Лепшай установай адукацыі па стварэнні сістэмы работы ў сферы энергазберажэння стала **Мінянская сярэдняя школа Кобрынскага раёна (Брэсцкая вобласць). 2-е месца** ў гэтай намінацыі заняла **гімназія № 51 Гомеля; 3-е месца — сярэдняя школа № 1 Ліды** (Гродзенская вобласць). Спецыяльным прызам журы ўзнагародзіла сярэдняю школу № 31 Магілёва і вілейскую гімназію № 1 “Логас”.

У намінацыі “Лепшы практычны цэнтр (музей) па энергазберажэнні” лепшай прызнана **сярэдняя школа № 40 Гомеля. 2-е месца** падзялілі **Белаазёрскі прафесійна-тэхнічны каледж электратэхнікі** (Брэсцкая вобласць) і **Жодзінская жаночая гімназія** (Мінская вобласць). На **3-м месцы — сярэдняя школа № 35 Віцебска**.

У намінацыі **“Лепшая творчая работа навучэнцаў устаноў адукацыі па прапагандзе эфектыўнага і рацыянальнага выкарыстання энергарэсурсаў (відэаролік)”** перамогу заваявала каманда сярэдняй школы № 5 Полацка (Віцебская вобласць).
2-е месца — у экалага-біялагічнага цэнтра дзяцей і моладзі **Салігорскага раёна** (Мінская вобласць). Малюнак на шкле на тэму энергазберажэння, выкананы ў тэхніцы пескаграфіі, упершыню быў прадстаўлены на конкурсе,
3-е месца падзялілі **сярэдняя школа № 27 Гомеля і Брэсцкі дзяржаўны прафесійны ліцэй будаўнікоў**. Два відэаролікі — каманд Крычаўскага прафесійнага агра-тэхнічнага каледжа і сярэдняй школы № 34 Гродна — атрымалі спецыяльны прыз журы.

Лепшым рэгіёнам рэспублікі па арганізацыі работы ўстаноў адукацыі ў сферы энергазберажэння названа Мінская вобласць (упраўленне адукацыі Мінскага аблвыканкама). На другім і трэцім месцы — Магілёўская і Гродзенская вобласці адпаведна. (*Дарэчы, як паведамлілі нам арганізатары конкурсу, пераможцы гэтай намінацыі вызначаюцца без уліку вынікаў папярэдніх намінацый: пад увагу бярэцца змест усіх работ, пададзеных на конкурс, аналізуецца сістэмнасць агульнай работы па энергазберажэнні, што праводзіцца ва ўстановах адукацыі рэгіёна, дынаміка рэалізацыі адпаведных праграм, практычныя мерапрыемствы і інш. — Заўв.аўт.*)

Усе пераможцы і прызёры конкурсу атрымалі медалі, кубкі, дыпламы, граматы і падарункі ад арганізатараў “Энергамарафона”.

Арганізатарамі конкурсу “Энергамарафон” штогод выступаюць Дэпартамент па энергаэфектыўнасці Дзяржаўнага камітэта па стандартызацыі Рэспублікі Беларусь, Міністэрства адукацыі, аблвыканкамы, Мінскі гарвыканкам. Пастаяннымі партнёрамі мерапрыемства з’яўляюцца Прадстаўніцтва сусветнага банка ў Рэспубліцы Беларусь, прадстаўніцтва Siemens, грамадскія арганізацыі “Цэнтр экалагічных рашэнняў”, “Экапраект “Партнёрства”, прадпрыемства “Белінвестэнергазберажэнне”, агенцтва “АГТ-Беларусь”.

Сёлета конкурс падтрымалі дзяржаўнае вытворчае аб’яднанне “Белэнерга”, ААТ “МЗЦ”, Барысаўскі мясакамбінат, Слуцкі сыраробны камбінат, Слуцкі хлебазавод, Слуцкі цукрафаінадны камбінат і іншыя прадпрыемствы Слуцка.

Конкурс праходзіць у рамках рэалізацыі мерапрыемстваў Дырэктывы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 14 чэрвеня 2007 года № 3 “Эканомія і беражлівасць — галоўныя фактары эканамічнай бяспекі дзяржавы”.

Па традыцыі адначасова з конкурсам “Энергамарафон” у Слуцку на базе Слуцкага прафесійна-тэхнічнага каледжа перапрацоўчай прамысловасці праходзіў і рэспубліканскі семінар па энергазберажэнні. Сёлета вопыт работы па згаданым напрамку прадстаўлялі ўстановы адукацыі Міншчыны.

Слуцк невыпадкова быў выбраны для правядзення фіналу “Энергамарафона-2012”. Слуцкі раён сёння з’яўляецца дэманстрацыйнай пляцоўкай па ўкараненні новых энергазберагальных тэхналогій.

— Аснову эканомікі нашага раёна складае харчовая прамысловасць (каля 55%): сыраробны камбінат, мясакамбінат, цукрафаінадны камбінат, воцатны завод, камбінат хлебапрадуктаў, — заўважыў у сваім выступленні старшыня Слуцкага райвыканкама У.В.Даманеўскі. — Уся гэтая прамысловасць, як вядома, энергаёмістая, таму тэма энергазберажэння для Случчыны вельмі актуальная.

Гаворачы пра энергазберагальныя мерапрыемствы, што праводзяцца ва ўстановах адукацыі Мінскай вобласці, першы намеснік кіраўніка ўпраўлення адукацыі Мін-аблвыканкама М.П.Кулеш адзначыў мадэрнізацыю матэрыяльна-тэхнічнай базы, укараненне энергаэфектыўных тэхналогій і работу з навучэнцамі.

— Фінансаванне энергазберагальных мерапрыемстваў ажыццяўляецца ў рамках абласнога і рэспубліканскага бюджэтаў, а таксама інвестыцыйных фондаў і іншых крыніц, — сказаў Мікалай Парфір’евіч. — У 2012 годзе на замену аконных, дзвярных блокаў, свяцільняў, рамонт цеплатрас, цеплавую рэабілітацыю фасадаў будынкаў было накіравана больш за 16 млрд рублёў. Эканомія ад гэтых мерапрыемстваў склала больш за 3000 тон умоўнага паліва, што дазволіла эсканоміць больш за 5 млрд рублёў.

Па словах М.П.Кулеша, у вобласці таксама праводзіцца сістэмная работа па ліквідацыі электра- і падвальных кацельняў. Так, калі ў 2010 годзе іх налічвалася 4 і 59 адпаведна, то летас усе электракацельні былі ліквідаваны, а падвальныя перададзены жыллёва-камунальным гаспадаркам з наступным вывадам іх з падвалаў.

Значнай падзеяй для сістэмы адукацыі Міншчыны ў плане энергазберажэння стала адкрыццё ў кастрычніку 2012 года на базе Мар’інагорскай гімназіі абласнога музея “Эвалюцыя энергазберажэння”. Сёння там прадстаўлена больш за 100 экспанатаў. Музей стаў своеасаблівым вучэбным цэнтрам для устаноў адукацыі вобласці па пытаннях энергетыкі. У далейшым тут плануецца не толькі правядзенне экскурсій, але і даследчая дзейнасць па захаванні прыродных рэсурсаў Зямлі. Другая частка экспазіцыі адкрыецца напрыканцы 2013 года.

Арганізацыю работы па энергазберажэнні Слуцкага ПТК перапрацоўчай прамысловасці прадставіў дырэктар названай установы Б.Б.Блахін. А ў рамках кругага стала адбыўся абмен вопытам па кіраванні энергазберагальнай дзейнасцю ўстаноў адукацыі паміж Слуцкім, Клецкім і Вілейскім раёнамі. Акрамя таго, удзельнікі семінара наведалі дзіцячы яслі-сад № 4 Слуцка, гарадскую гімназію №1 і Слуцкі сыраробны камбінат.

Глафіра ЛЯТКОЎСКАЯ.

liatkouskaya@ng-press.by